

III/3.

Előkészítette: Nagy Lászlóné

ELŐTERJESZTÉS

Medgyesegyháza Városi Önkormányzat Képviselő-testülete
2014. május 27-i ülésére.

Tárgy: Gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2013. évi ellátásának átfogó értékelése.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96.§ (6) bekezdése arról rendelkezik, hogy a helyi önkormányzat minden év május 31-ig átfogó értékelést készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a Gyvt. végrehajtására megjelent - a gyámhatóságokról valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló- módosított 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg, így a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2013. évi ellátásának átfogó értékelését a meghatározott szempontok alapján készítettük el.

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS MEDGYESEGYHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL /2013 . JANUÁR 01. – 2013. DECEMBER 31./

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény határozza meg a gyermekek védelmi rendszerét is, melynek feladata a családok támogatása a gyermek felnevelésében, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, illetve a családjából kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítása.

A feladatok megvalósítását pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó alap-, és szakellátások, valamint a település önkormányzat jegyzője, illetve a gyámhivatal hatósági intézkedései biztosítják. A gyermekvédelmi törvény a pénzbeli ellátások megállapítását részben a települési önkormányzatok, a települési önkormányzatok jegyzője (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, kiegészítő gyermekvédelmi támogatás) részben a kormányhivatal járási hivatalának szakigazgatási szerve (gyermektartásdíj megelőlegezése, otthonteremtési támogatás) feladatává teszi. A pénzbeli ellátások a gyermekek és a fiatal felnőttek szociális biztonságát szolgálják.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatal adatai alapján Medgyesegyháza városban 2013. december 31. napján 3776 fő (1925 fő nő és 1780 fő férfi) rendelkezett lakóhellyel, melyből a 0-18 éves korosztály 673 fő volt.

Az elmúlt évben a településen 16 csecsemő született. Két koraszülés, egy halva születés történt, csecsemőhalálozás nem volt.

A népesség megoszlása korcsoportok szerint 2013 évben:

Korcsoport	Fiú	Lány	Összesen
0-3 éves	64	93	157
4-6 éves	40	47	87
7-14 éves	156	180	336
15-18 éves	63	30	93

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A települési önkormányzat jegyzője a gyermekvédelmi törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapíthat meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorúvá vált gyermek a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti.

A települési önkormányzat jegyzője a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családok számára:

- ***gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,***
- ***meghatározott pénzbeli támogatás, és egyéb kedvezmények igénybevételének biztosítása.***

A Medgyesegyházi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjéhez 2013 . évben 347 esetben történt kérelem benyújtása rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránt.

A kérelmek elbírálása során jogosultság 337 fő gyermek részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény támogatása, ami 18 fővel kevesebb, mint 2012. évben.

Elutasításra 12 fő kérelme került, esetükben az elutasítás indoka az előírt jövedelemhatárt meghaladó egy főre jutó értékhatár.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára évente két alkalommal augusztus és november hónapokban egyszeri 5800.- forint/fő összegű természetbeni támogatást (Erzsébet utalvány formájában) biztosít.

Az esetenkénti támogatás 2013. augusztus hónapban 323 fő gyermeket érintett, összesen 1.873. 400,- forint összegben.

2013. november hónapban 333 gyermeket Erzsébet utalvány formájában 1. 931. 400,- forint összegű támogatásban részesített. A két alkalommal összesen **3. 804. 800,-** forint összegben. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők jogosultsága évente kerül felülvizsgálatra.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás feltételeit a pénzbeli és természetben nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátások szabályozásáról szóló 12/2012. (V.31) önkormányzati rendelet 18.§-a szabályozza. Célja, hogy a gyermeket nevelő családok időszakos létfenntartási gondjain segítsen.

2013 évben 124 gyermek kapott támogatást 217 esetben, összesen 644.000.- forint összegben, ami azt jelenti, hogy egy gyermek több alkalommal is részesült támogatásban. Ezen összeg az előző évnek csaknem a kétszerese. A segélyezés gyakorlataból az a következtetés vonható le, hogy az önkormányzat a gyermek előtérbe helyezését fő szempontként veszi figyelembe.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás iránti kérelem 2013-évben nem nyújtottak be.

Óvodáztatási támogatás

Az óvodáztatási támogatás célja a rendszeres óvodába járás segítése.

2013. évben 10 gyermek vonatkozásában igényelte a törvényes képviselő. Összesen 160.000.- forint került kifizetésre a gyermeket nevelő szülő részére. Kérelem elutasítására két esetben, míg jogosultság megszüntetésére 1 esetben került sor mivel a gyermek óvodai hiányzásainak száma meghaladta az előírt mértéket.

3. *Egyéb a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások:*

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj-pályázat

Medgyesegyháza Város Önkormányzata által kiírt Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat keretében 2013. évre 16 fő részére állapított meg támogatást. Ebből adódóan az elmúlt évben 600.000,- Ft került átutalásra. A 2014. évi fordulóra kiírt pályázatra 8 hallgató nyújtott be támogatási kérelmet.

Mindegyikük kérelme támogatott a 2013/2014 tanév II. és a 2014/2015 tanév I. félévére vonatkozóan.

Arany János Tehetséggondozó Program

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja keretében lehetőség nyílt arra, hogy a hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek olyan középiskolákban, kollégiumokban tanuljanak, nevelődjenek, amelyek célul tűzték ki a tehetséggondozást és a felsőfokú tanulmányokra való eredményes felkészítést.

Az ösztöndíjra 2013. évben 2 fő részére 80.000,- Ft összegben került a támogatás átutalásra

Gyermekétkeztetés támogatása

Az érvényben lévő rendelet alapján a gyermek rászorultságára tekintettel

- 100%-os mértékű gyermekétkeztetési kedvezmény állapítható meg, amennyiben a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át (2013. évben 37.050,-Ft), illetve a 140% -át (2013. évben 39.900.- Ft)
- 50 %-os mértékű gyermekétkeztetési kedvezményben az a gyermek részesülhet, akinek a családjában három vagy több gyermeket nevelnek, illetve ha a gyermek tartósan beteg vagy fogyatékos.)

A támogatott gyermekétkeztetésben részesülők száma 2013-ban összesen - 358 fő – ebből :

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő : 282 fő

Három vagy több gyermeket nevelő családban élő : 21 fő

Tartósan beteg, fogyatékos gyermek: 47 fő

Nagy segítség volt a családok számára 2013. évben, hogy az önkormányzat pályázat útján az EMMI 30/2013. (IV.30.) rendelete által 159 fő gyermek részesült ingyenes nyári gyermek étkeztetés ellátásában 54 napon keresztül. Az összlétszámból 26 fő bánkúti 133 fő medgyesegyházi kiskorú kapott napi egyszeri meleg ételt 3.777.400.- forint összegben.

A Gondozási Központ Gyermekjóléti Szolgálat, a Schéner Mihály Általános Iskola, és a Művelődési Ház közösen biztosította a gyermekek étkeztetésénél pedagógusok bevonásával a felügyeletet, illetve programok szervezésével a szabadidő hasznos eltöltését.

A „ *Minden gyermek lakjon jól*” program keretén belül **95** gyermek részesült támogatásban, ez **55** családot érintett. A támogatás vetőmag formájában került biztosításra.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági tevékenységek

A korábban jegyzői hatáskörbe tartozó gyermekek érdekében tett hatósági intézkedések az alábbi feladatok kivételével 2013. január 1. napjától a területileg illetékes Kormányhivatal Járási Hivatal Járási Gyámhivatala hatáskörébe tartozik.

Ennek megfelelően a jegyző feladatait:

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló **331/2006. (XII. 23.) Kormány rendelet 3. § (1) bekezdés c), g), l) és m) pontjaiban foglaltak** határozzák meg, így

- a gyámhatósági ügyekben megkeresésre **környezettanulmányt** készít,
- megállapítja a gyermek **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultságát,
- megállapítja az **óvodáztatási támogatásra** való jogosultságot,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt **egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat** (a vagyonleltár készítése külön anyagi jogi jogszabályhely megjelölése nélkül is)

- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat és jegyzői gyámhatóság a gyermekvédelmi törvényben előírt pénzbeli ellátásokat teljes körűen biztosította a gyermekeket nevelő családok részére és jelentős egyéb támogatást is nyújtott a helyi rendeletben szabályozott szociálisan rászoruló családoknak.

5. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A személyes gondoskodást nyújtó alapellátásoknak (gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása, gyermekek átmenti gondozása) a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez kell hozzájárulnia. A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat – lehetőség szerint – a jogosult a lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó intézményben kell biztosítani.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat feladatait a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 39. §-a határozza meg, így - **feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:**

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

- **feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében**

- a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
c) az a) pontban, valamint a Gyvt. 17. § (1) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,

- feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,

c) kezdeményezni

ca) egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,

cb) szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés igénybevételét,

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét, vagy

ce) a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét,

d) javaslat készítése a veszélyeztetettség mértékének megfelelően

da) a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására,

db) a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,

dc) a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására,

- feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében,

a) a családgondozás biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

b) utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás) biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.

2013. évben a Medgyesegyháza Városi Önkormányzat Gondozási Központ Gyermekjóléti Szolgálatánál **58** gyermek állt folyamatos családgondozásban az év során. A gondozásban álló gyermekek száma **58**, a gondozásban álló családok száma **29**. Tanácsadás keretében történő ellátásban részesült **21** gyermek, ez **12** családot érintett. Új esetként keletkezett gyermekek száma **9**, - **8** családot - érintve. Veszélyeztetettség megszűnése miatt lezárásra került esetek száma **4** család, **4** gyermeket érintve. A Gyermekjóléti Szolgálatnál gondozásban lévő gyermekek közül **3** fő hátrányos helyzetű és **27** fő halmozottan hátrányos helyzetű.

2013-ben **379** alkalommal nyújtottunk segítséget (információnyújtás, hivatalos ügyekben való közreműködés, tanácsadás, közvetítés más szolgáltatóhoz, segítő beszélgetés, családlátogatás, védelembe vételi tárgyaláson való részvétel, elhelyezési értekezleten való részvétele, konfliktus kezelés, esetkonferencia, esetmegbeszélés, adományozás) **79** gyermeket érintően.

Az Élelmiszerbank által biztosított adományokból a településen élő lakosokból az elmúlt évekhez hasonlóan 1700-an részesültek. Sok hátrányos helyzetű családon illetve gyermekeken segítve ezzel.

Az alapellátás során felmerülő probléma leginkább, hogy a családok nem minden esetben működnek együtt, így nagyon nehéz elérni, hogy a kialakult problémák megoldódjanak. Az a tendencia mutatkozik, hogy az alapellátásba kerülő családok a kialakult problémákat nagyon nehezen tudják kezelni, így folyamatos kapcsolattartásra szorulnak. Ha ezeket végképp nem sikerül rendezni, akkor hatósági beavatkozásként védelembe vételre kerül sor. A 2013-as évben 5 esetben került sor védelembe vételre, négy esetben a szülők elhanyagolták gyermekeiket, egy esetben pedig tankötelezettség nem teljesítése miatt. Egy esetben illetékesség változás miatt három kiskorú védelembevételével kapcsolatos eljárás lefolytatására volt szükség elhanyagolás miatt. Két esetben eredményesség miatt szűnt meg a védelembevétel. 2013. december 31-én 9 gyermek állt védelembevétel alatt.

A védelembe vétel során a gyermekek száma jelentősen nem változik. Évről-évre közel azonos a gyermekszám.

A gyámhivatali és más családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat megkeresésére a családgondozáshoz párosulva eseti felkérésre 15 alkalommal készítettünk környezettanulmányt.

A Gyermekjóléti Szolgátnál a hagyományos értelemben vett **kapcsolattartási ügyelet** nem működik, de igény esetén mindig megoldottá vált ez a lehetőség is. A tavalyi évben nem vették igénybe.

Jellemző problémák új ellátottaknál : A szülők vagy a család életvitele, gyermeknevelési, életvezetési hiányosságok, anyagi okok, családi konfliktus, viselkedési és magatartási zavarok (súlyosbodó magatartási és viselkedési problémák), teljesítményzavar, beilleszkedési nehézség (igazolatlan iskolai hiányzás), szülői elhanyagolás.

Az 58 gondozásban lévő gyermekből 47 medgyesegyházi, 11 pedig a külterületen (Lászlótelep, tanya, Bánkút) élő gyermek.

A gyermekvédelemmel összetett rendszer foglalkozik, érintettek az egészségügyi, oktatási intézmények, hatóságok. Közöttük úgynevezett észlelő-jelzőrendszer működik, azaz ha gyermeket érintő problémát tapasztalnak a megfelelő csatornán értesítik az illetékes szakembert. Az újonnan a szolgálathoz kerülők egy része önkéntesen vette igénybe a szolgálat kínálta lehetőségeket, míg voltak akik az észlelő-jelzőrendszer jelzése kapcsán kerültek a szolgálathoz.

Minden évben a jogszabályi kötelezések és a szakmai szempontok alapján a Gyermekjóléti Szolgálat 6 alkalommal szervez helyzetértékelő, és egyeztető megbeszélést, ahol egyebek mellett az észlelő-jelzőrendszer működését is vizsgálja, értékeli. Nagyon fontos a rendszer hatékony működése, mivel a szakemberek már a problémák kezdeti megjelenésekor tudnak intézkedni a 0-18 éves korú gyermekekkel, fiatalokkal kapcsolatban.

Ehhez természetesen az kell, hogy minden érintett megfelelően végezze a munkáját és időben tegye meg a kellő lépéseket. Minden eszmegbeszélésen hangsúly helyeződik arra, hogy kellően hatékonyan tudjon működni ez a rendszer.

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2013-ben is a helyi általános iskolából és a környező középiskolákból érkezett a legtöbb jelzés, melyekben főként az igazolatlan hiányzások szerepeltek.

A jövőre nézve a problémák megelőzése, kiküszöbölése még szorosabb együttműködést kíván. A szakember, pszichológus alkalmazására nagy szükség lenne, hogy a problémás gyerekek megfelelő ellátásban részesüljenek.

Gyermekek átmeneti gondozása

Az Gyvt.) 94. § (2) bekezdése a települési önkormányzatok részére kötelező feladatoként írja elő a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében az átmeneti gondozás biztosítását. A gyermekek átmeneti gondozását – a szülői felügyeletét gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes ellátással kell biztosítani, ha szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. (Ilyen kéressel szülő még nem kereste meg önkormányzatunkat).

A településen **helyettes szülői** hálózat nem működik e feladatot Magyarbánhegyes Önkormányzatával kötött ellátási szerződéssel biztosítja az önkormányzat. A helyettes szülői hálózat 3 férőhellyel működik. Igénybevételére 2013-ban nem került sor.

A tavalyi évben két esetben került sor **ideiglenes hatályú** elhelyezésre. A 2013-as évben 9 gyermek volt **átmeneti nevelésben**, 4 családot érintve. Az esetek nem csak új esetek, az előző évekről húzódnak át. A tavalyi évben egy családnál értük el, hogy képessé váljanak gyermekeik visszafogadására, 4 gyermeket érintve.

Észlelő és jelzőrendszer működtetése

A gyermekvédelemmel összetett rendszer foglalkozik, érintettek az egészségügyi, oktatási intézmények, hatóságok. Köztük úgynevezett észlelő-jelzőrendszer működik, azaz ha gyermeket érintő problémát tapasztalnak, a megfelelő csatornán értesítik az illetékes szakembert. Az újonnan a szolgálathoz kerülők egy része önkéntesen vette igénybe a szolgálat kínálta lehetőségeket, míg voltak, akik az észlelő-jelzőrendszer jelzése kapcsán kerültek a szolgálathoz.

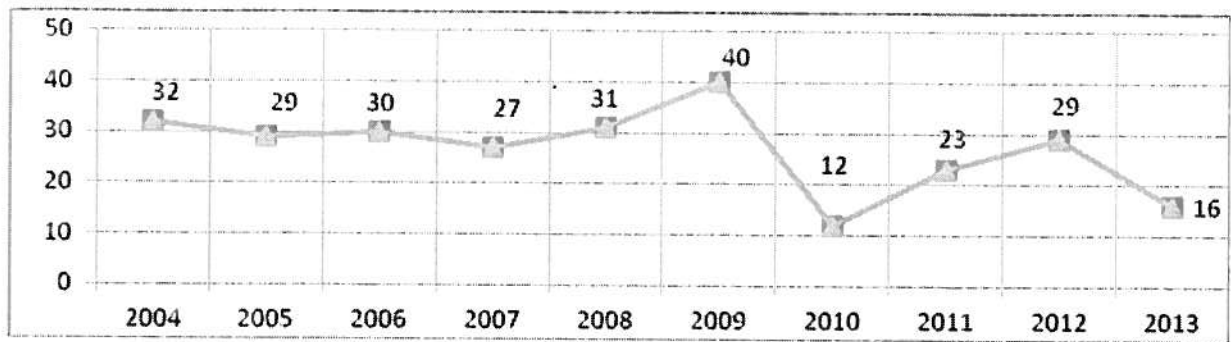
Védőnői szolgálat

Csecsemőgondozás adatai

2013. évben a Védőnői Szolgálat 177 gyermeket gondozott.

Az elmúlt évben a településen 16 csecsemő született. Ez a születésszám jóval elmarad az korábbi évek átlagától, ez előző két évhez viszonyítva pedig jelentős csökkenést mutat.

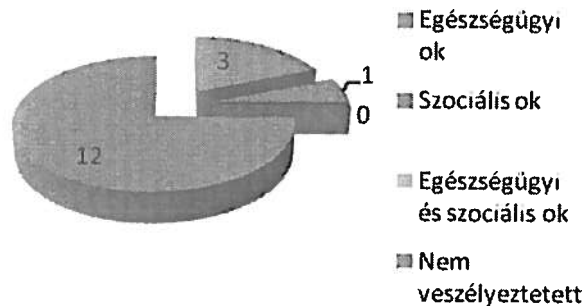
A 2013-es évi születésszám az elmúlt évek adataival összehasonlítva:

Az elmúlt évben 2 koraszülés, valamint 1 halvaszülés történt. Csecsemőhalálozás nem volt.

Veszélyeztetett: összesen 4 fő

- egészségügyi ok: 3
- szociális ok: 1
- egészségügyi és szociális ok: 0

Tanácsadáson való megjelenés: 307 alkalom

- ebből önálló védőnői tanácsadás: 57 alkalom

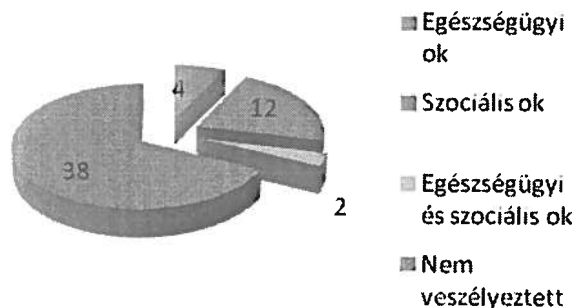
Családlátogatások száma: 326

1-3 évesek gondozásának adatai

1-3 éves gyermekek száma: 56 fő.

Veszélyeztetett: összesen 18 fő

- egészségügyi ok: 4
- szociális ok: 12
- egészségügyi és szociális ok: 2

Tanácsadáson való megjelenés: 108 alkalom

- ebből önálló védőnői tanácsadás: 25 alkalom

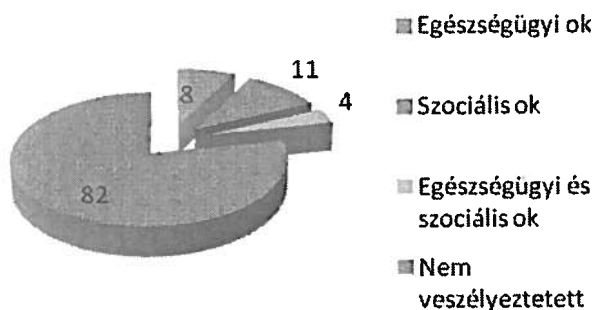
Családlátogatások száma: 193

3-6 évesek gondozásának adatai

A 3-6 éves gyermekek száma: 105 fő.

Veszélyeztetett: összesen 23 fő

- egészségügyi ok: 8
- szociális ok: 11
- egészségügyi és szociális ok: 4

Tanácsadáson való megjelenés: 108 alkalom

- ebből önálló védőnői tanácsadás: 40 alkalom

Családlátogatások száma: 191

A csecsemők- és kisgyermekek gondozása családlátogatások és tanácsadások keretein belül történik.

Az év során összesen 680 családlátogatás történt. A családlátogatások során tapasztalt problémák nagy része anyagi gondokra vezethető vissza (pl. gyermekek hiányos táplálása, zsúfolt, ingerszegény lakókörnyezet). Egyes családok életviteli, életvezetési nehézségekkel küzdenek. Néhány esetben a megfelelő szülői minta hiányzik, így a gyermekek nevelése, gondozása, higiénijája kívánnivalót hagy maga után.

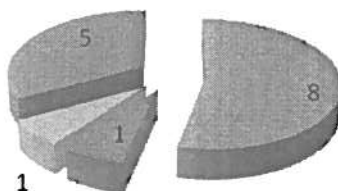
Egy titkolt terhesség volt a tavalyi évben. A veszélyeztetettek száma a tavalyi évhez viszonyítva csökkent, ugyanakkor a várandósok száma is jelentősen csökkent.

Terhesgondozás adatai

Várandósok száma: 16 fő

Veszélyeztetett: összesen 11 fő

- egészségügyi ok: 8
- szociális ok: 1
- egészségügyi és szociális ok: 1

- Egészségügyi ok
- Szociális ok
- Egészségügyi és szociális ok
- Nem veszélyeztetett

Tanácsadáson való megjelenés: 154 alkalom

- ebből önálló védőnői tanácsadás: 154 alkalom

Családlátogatások száma: 70.

A családok gondozása családlátogatások és tanácsadások keretein belül történik, illetve telefonos kapcsolattartás is rendszeres.

Észlelő- és jelzőrendszeri megbeszélésen rendszeresen részt veszünk, tavalyi évben 6 ilyen alkalom volt. A Gyermekjóléti Szolgálattal a kapcsolattartás rendszeres, az információcsere kölcsönös, az együttműködést megfelelő. A közösen végzett családlátogatások rendszeresek. 2013-ben a Gyermekjóléti Szolgálat felé írásbeli jelzés 7 alkalommal történt, melynek oka a gyermek elhanyagoltsága volt.

Az egészséges életmód propagálása a családlátogatások alkalmával és a tanácsadásokon történik.

Az iskolai munka kapcsán szülőkkel és a gyermekekkel a kapcsolattartás védőnői tanácsadáson történik. 2013-ben egészségnevelési előadás az iskolásoknak 1 alkalommal történt.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

- további szakemberek (pl. pszichológus) bevonása a gyermekek ellátásába
- szociális segítségnyújtás, életviteli, életvezetési tanácsok
- szoros együttműködés a jelzőrendszer tagjai között.

Gyermekorvosi tevékenység

A településen élő gyermekek egészségi állapotáról nehéz egységes véleményt alkotni, mivel az sokrétű. Az viszont egyértelműen megállapítható, hogy az általános egészségügyi helyzet folyamatosan romlik az előző évekhez viszonyítva. Egyre több az elhízott, túlsúlyos gyermek. Egyre több a gondozásba vett krónikus betegek száma, amik folyamatos követést igényelnek. Az újszülöttek száma nagymértékben csökkent évről-évre (a legtöbb születés a szociálisan hátrányos helyzetűeknél).

Gondozásban részesülők a praxisban:

A háziiorvosi tevékenység 2001.03.01-óta Bt formájában szolgáltat, mellette az iskolaorvosi ellátást is végzi.

A praxislétszám: 760 fő. Sajnos folyamatosan csökken.

- Légzőszervi: Asthma + szénanátha : 68 fő
- Tápcsatorna: elhízás, soványság, Egyéb felszívódási zavarok : 52 fő
- Bőrbetegségek: 21 fő
- Szívbetegségek: 230 fő (a betegségek részletezettséggel - szívzörej, szívbillentyűzet betegsége, fejlődési rendellenességek, magas vérnyomás, szívritmuszavarok - ami jellemzően előforduló problémák)

A betegségek a gyermekek korának előre haladtával a folyamatos kontrollok, figyelemmel kísérés, és gyógykezelés hatására túlnyomó többségében rendeződnek.

- Szemészeti betegségek: 95 fő
- Mozgásszervi betegedések: 180 fő (hanyag tartás, lúdtalp, süllyedt sarok, reumás ízületi megbetegedések)

Megelőzés és szinten tartás céljából a betegek gyermekek gyógytestnevelésen, és gyógyúszáson vesznek részt iskolai kereteken belül.)

- Pszichiátriai betegségek: 16 fő
- Neurológiai betegségek: 10 fő
- Vértképző szervbetegségek: 23 fő.

Veszélyeztetettek száma: 30 fő

A rendelőben a napi ellátás során átlagosan 40-50 fő jelenik meg naponta. A betegségek szezonális jelleggel fordulnak elő: ősztől-tavaszig a felső légúti megbetegedések (1-6 éves korig, ill. a hátrányos helyzetűek vannak többségben), emellett vírusos bélhurutok, ill. fertőző bőrbetegségek. Nyári időszakban a háztartási, mezőgazdasági balesetek, ill. a hányás hasmenéses megbetegedések a leggyakoribbak. A megbetegedések gyakori okai a szociális elmaradottság, műveltség (eü. kultúra) hiánya, szegénység, időnként a szülők egyedi kívánságuk alapján is tartós beteggé nyilvánítatják gyermeküket.

A gyógyítás mellet folyamatos felvilágosító és prevenciós tevékenység folyik.

Egész évben folyamatosan:

- heti 1 alkalommal csecsemő tanácsadás keretén belül az újszülött kortól kezdődően 6 éves korig évente státuszvizsgálatok

- az iskolaorvosi tevékenység során: éves terv szerint minden páros osztály fizikális, mentális fejlettségét szűri és az ÁNTSZ által előírt kampányoltások védőoltások beadása is ennek keretén belül történik

A gyermekorvos a szociálisan elmaradott gyermekeknél több ízben tapasztalt elhanyagolást, ami általában küllemben jelenik meg (koszos ruházat, a bőrön tisztálkodás hiánya). A rendelőben gyermekbántalmazásra utaló jeleket nem tapasztalt, nem fordult elő ilyen eset.

Írásbeli jelzéssel több alkalommal fordult a Gyermekjóléti Szolgálat felé, elhanyagoltság, kötelező védőoltás, státusz és kontroll vizsgálat elmulasztása, továbbá fejlődés elmaradása miatt. Szóban napi szintén történnek konzultációk a jelzőrendszer tagjaival.

Sajnos a tapasztalatai negatívak, mert nagyrészt nem ér el megfelelő megoldásokat.

(felelősségvállalás hiánya, a döntéshozók nem kellően határozottak).

A gyermekorvos jövőbeni javaslattal nem élt, mert a meglévő tervek illetve törvények betartása kellőképpen hozná az eredményeket, mint a

- felelősségvállalás (pedagógus határozottság, konfliktushelyzetek megoldása segítség nélkül)
- az iskolai védőnői terv végrehajtása (prevenációs előadások hiánya)
- az iskolai egészségügy terén az ebben illetékesek együttes közreműködése
- nagyobb szülői felelősségre vonás
- társadalmi szemléletváltás (eü. kultúra fejlesztése)

Óvoda

Óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma 2013 évben **104 fő volt, közülük 38 fő hátrányos helyzetű gyermek, 20 fő halmozottan hátrányos helyzetű, 4 fő veszélyeztetett.**

A gyermekvédelmi feladat ellátásával egy dolgozó van megbízva, de a gyermekvédelmi munka valamennyi óvónő feladatkörébe beletartozik. Fontosnak tartják a prevenciót (hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek illetve gyermekvédelmi esetek feltérképezése), és jelzését a gyermekvédelmi felelős felé.

Az intézmény részéről gyermekvédelmi céllal nem végeztek családlátogatást, 2 esetben éltek jelzéssel a gyermekjóléti szolgálat felé. A problémákat sikerült a szülőkkel való beszélgetés után rendezniük.

A gyermekvédelmi felelős minden esetben részt vett az észlelő - jelzőrendszer esetmegbeszélésen, 2013. évben gyermekvédelemmel kapcsolatos szakmai továbbképzésen nem volt.

Az óvodai dolgozók arra törekcszenek, hogy a szülők meglegedésére a családi nevelést kiegészítve gondozzák, ápolják, szocializálják, neveljék, fejlesszék a gyermekeket.

A kapcsolattartás az óvodai beiratkozásnál, az első személyes találkozásnál kezdődik, illetve az első tájékoztató jellegű szülői értekezleten.

A gyermeket nevelő óvodapedagógusok az óvodába járást megelőzően, **családlátogatás alkalmával találkoznak** először a gyermekekkel is, ahol tapasztalatokat szerezhetnek a szociokulturális háttérükről, illetve a család nevelési szokásairól.

A szülők igénye alapján egyéni beszélgetésre, **fogadóórára** várják a szülőket az óvónők, előzetes időpont egyeztetés után. **Nyílt napokon** betekintést nyerhetnek a szülők az óvodai nevelés mindennapjaiba.

A **kulturális rendezvények**, programok (családi délután, gyermeknap, játszóház barkácsolással, közös játék a szülőkkel, nevelési időben) sok lehetőséget biztosítanak a pedagógusok és a szülők kapcsolattartására, kérdések felvetésére, illetve tapasztalatcserékre.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

- szülőkkel való még jobb kapcsolat kialakítása,
- prevenciók munka jelentősége

Általános iskola

A Medgyesegyházán működő 8 évfolyamos általános iskola tanulói létszáma 2013. évben 376 tanuló (2013. októberi statisztika alapján) – 182 alsó tagozatos, 194 felső tagozatos diák. Előző évhez képest a tanulói létszám emelkedett, melyből az alsó tagozatosok száma kevesebb, a felsősök létszáma magasabb.

Hátrányos helyzetű tanulók létszáma: 220 fő (ami az előző évhez képest 7 fővel kevesebb) – ebből halmozottan hátrányos helyzetű 76 fő.

A napközit igénybe vevő gyermekek száma: 223 fő melyből 36 fő iskolaotthonos oktatásban vesz részt (az előző évhez viszonyítva kisebb létszámmal).

Korrepetálásban 124 tanuló vett részt. Az iskolában a korrepetálási órák száma a szükséges tantárgyakból havi 8-10 óra.

A tehetséges gyermekek részére angol, diákújságíró, magyar, informatika, matematika, művészeti, és színjátszó szakkört tartanak, ami egyben felkészítő is a továbbtanulásra. Minden nyáron van kézműves tábor.

Az iskola 2013-ben 66 esetben észlelt és jelzett problémát a Gyermekjóléti Szolgálat felé:

Anyagi:	23 esetben
Jogi:	2 esetben
Párkapcsolati:	3 esetben
Egészségügyi veszélyeztettség:	8 esetben
Egyéb problémák:	30 esetben

Ezek jellegüket tekintve: szülői elhanyagolás, igazolatlan hiányzás, magatartásbeli problémák, gyermek nem megfelelő táplálása, hajtetvesség.

Az intézmény részéről gyermekvédelmi céllal 2 családlátogatás történt. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős az észlelő- és jelzőrendszeri esetmegbeszéléseken részt vett.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős rendelkezik munkaköri leírással. Szakmai továbbképzésen 2013. évben nem volt. Naponta 7:30-16:00 óráig áll rendelkezésre a szülőknek és az osztályfőnököknek. A szülők minimálisan élnek ezzel a lehetőséggel, hogy személyesen keressék fel maguktól az ifjúságvédelmi felelőst, csak akkor működnek együtt, ha baj van.

2013-ban a Nevelési Tanácsadóba 24 fő gyermeket kellett elküldeni.

Rendőrség

2013. évben kéthavi rendszerességgel képviseltette magát a helyi rendőrőrs a megyesegyházi Gondozási Központ esetmegbeszélésein. Az Őrs állománya napi kapcsolatban áll a családsegítőkkel, így a kapcsolattartás vagy személyesen, vagy telefonon történik.

Az elmúlt évi rendőri tevékenységet az alábbi részletezettséggel kívánom bemutatni:

A gyermekkorúak és fiatalkorúak körében történt szabálysértések, bűncselekmények száma:

Szabálysértés:

A Mezőkovácsháza Rendőrkapitányság illetékességi területén fiatalkorú személlyel szemben 2013. évben 6 esetben került sor szabálysértési eljárás lefolytatására KRESZ szabályszegés miatt és 4 esetben tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt. A KRESZ szabályszegések esetében a világítás nélkül történő kerékpározás, lakott területén kívül történő közlekedés során a láthatósági mellény használatának elmulasztása szerepelt a fő szabálysértési okok között.

Vétség, büntett:

A vizsgált időszakban Medgyesegyháza városában 1 fiatalkorú személy közúti közlekedés biztonsága ellen gondatlanságból követett el vétséget.

Fontos megemlíteni, hogy a 14. életévét be nem töltött személy ellen büntetőeljárás lefolytatására nem kerül sor annak ellenére, hogy cselekményeikkel törvényi tényállást megvalósító bűnelkövetőnek minősülnek, azonban a Büntetőtörvénykönyv hatályos rendelkezései szerint jelenleg nem büntethető az, aki a bűncselekmény elkövetésekor a 14. életévét nem töltötte be.

Gyermekkor miatt megszüntetésre került büntetőeljárások száma:

A gyermekkorú személyek által elkövetett bűncselekmények miatt nyomozás lefolytatására nem került sor.

Családon belül erőszak gyermekkorú és fiatalkorú sérelmére:

Medgyesegyháza városában a tavalyi évben gyermekkorú, vagy fiatalkorú személy sérelmére családon belüli erőszak során elkövetett testi sértés miatt nem indult büntetőeljárás.

Fiatalkorú és gyermekkorú személyek sérelmére a rendőrkapitányság illetékességi területén 2013. évben továbbra is tartás elmulasztás, könnyű testi sértés, kiskorú veszélyeztetés bűncselekmények elkövetése miatt folytattunk túlnyomó többségben nyomozást.

Fontos azt hangsúlyozni, hogy állandó, rendszeres jelleggel egy családtól sem érkezik bejelentés családon belüli erőszakról, így amennyiben egy-egy ilyen bejelentés kapcsán súlyos, a részes kiskorú személyt közvetlenül érintő veszélyhelyzet nem kerül megállapításra, abban az esetben hivatalból nem kerül sor nyomozás elrendelésére. Az alkalmanként elkövetett cselekmények nem merítik ki a kiskorú veszélyeztetés büntett bűncselekmény törvényi tényállását.

Bűncselekményt, szabálysértést elkövető gyermekkorúak száma:

Mivel a gyermekkor büntetethez kizáró ok, ezért gyermekkorú személlyel szemben sem bűncselekmény, sem szabálysértés miatt nem indult eljárás.

Bűncselekményt, szabálysértést elkövető fiatalkorúak száma:

2013. évben 1 fővel szemben indult büntetőeljárás, szabálysértési eljárás nem volt.

A bűnelkövetések háttérben, általánosságban problémaként megjelölhető források a szülői felügyelet hiánya, vagy annak felszínessége, a családon belüli szociális, és anyagi problémák súlyosbodása, és a baráti társaságok deviáns viselkedésének gyakorisága.

A gyermek- és fiatalkorúak részére csoportfoglalkozások, bűnmegelőzési előadások és prevenciós munka keretében a medgyesegyházi általános iskolában több esetben áldozattá válás miatti, valamint kábítószer, drogprevenciós előadások megtartására került sor. Kerékpáros túra alkalmával közlekedési ismeretekből oktatás, valamint kerékpáros ügyességi verseny került megtartásra.

2013. évben három esetben tett jelzést a mezőkovácsházi rendőrkapitányság a gyermekjóléti szolgálat felé, mely az elmúlt időszakhoz viszonyítva csökkenést mutat.

Egy, a településen élő helyi körzeti megbízott rendszeresen az általános iskolához közeli gyalogátkelőnél látott el szolgálatot, ezzel biztosítva a gyermekek biztonságos közlekedését.

Javaslatok a gyermek- és fiatalkorúak védelmének javítása érdekében:

A hatékony intézkedések megtétele és együttműködés érdekében indokolt a jelzőrendszer tagjainak és a rendőrség munkatársainak szoros együttműködése, napi kapcsolata, egymás feladat- és hatáskörének részletes ismerete. Szükség esetén a jelzőrendszer tagjaival esetmegbeszélés tartása, az ismertté váló és gyakori bűnelkövetési módok megelőzése érdekében hatékony propaganda tevékenység megszervezésében együttműködés.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

Szakmai ellenőrzésre gyámhatósági, gyermekvédelmi területen 2013. évben nem került sor.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).

A magasabb szinten történő szakmai munka megvalósítása érdekében kiemelt feladat a gyermekvédelem területén tevékenykedő állami és civil szervezetek, továbbá magánszemélyek együttműködésének megfelelő összehangolása

A Gyermekjóléti Szolgálat minden évben 6 alkalommal, a jogszabályi kötelezések, és a szakmai szempontok alapján szervez helyzetértékelő, és egyeztető megbeszélést, ahol egyebek mellett az észlelő-jelzőrendszer működését is vizsgálja, értékeli.

Nagyon fontos lenne az észlelő-jelzőrendszer hatékony működése, mivel a szakemberek már a problémák kezdeti megjelenésekor tudnak intézkedni a 0-18 éves korú gyermekekkel, fiatalokkal kapcsolatban.

Ehhez természetesen az kell, hogy minden érintett megfelelően végezze munkáját, és időben tegye meg a kellő lépéseket. Minden esetmegbeszélésen hangsúly helyeződik arra, hogy kellően hatékonyan tudjon működni ez a rendszer.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében

Mint a beszámolóban már említésre került az a tény, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan 2013. évben is a helyi általános iskolából és középiskolából érkezett a legtöbb jelzés, melyekben főként az igazolatlan hiányzások szerepeltek.

A jövőre nézve a problémák megelőzése, kiküszöbölése még szorosabb együttműködést kíván. A szakember, **pszichológus alkalmazására nagy szükség lenne**, hogy a problémás gyermekek megfelelő ellátásban részesüljenek.

8. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.).

Medgyesegyházán 2013-ben civil szervezet alapellátásban, szakellátásban nem folytatott tevékenységet.

Több civil szervezet, egyesület és alapítvány aktívan vette ki részét a gyermekeket érintő szabadidős programok szervezésében, lebonyolításában.

Tartalmi összefoglaló:

A beszámoló átfogó képet nyújt az előző évben tett intézkedések hatásairól és eredményeiről. Kirajzolódnak azok a területek ahol további előrelépésekre van szükség. A gyermekvédelmi intézményrendszer képviselői és a jelzőrendszer tagjai számára előrevetíti a jövő feladatait. A beszámoló ösztönző hatással van a gyermekvédelmi munka minőségi színvonalon történő elvégzésére.

A hazai gyermekvédelem legmeghatározóbb törvénye az 1997-es gyermekvédelmi törvény. A törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A gyermekvédelemhez kapcsolódó feladatok ellátásában, mind az államnak, mind az önkormányzatoknak, mind pedig a civil szervezeteknek szerepet kell vállalniuk.

HATÁROZATI JAVASLAT

Medgyesegyháza Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2013. évi ellátásáról szóló beszámolót elfogadja.

Határidő: azonnal
Felelős: Ruck Márton

Medgyesegyháza, 2014. május 27.

Ellenjegyezte:

Dr. Horváthné Dr. Barta Edit
Jegyző

